

Az obesitas reumatológiai vonatkozásai

Dr. Lővei Csilla
Zsigmondy Vilmos Harkányi
Gyógyfürdőkórház NKft.

Reumatológia és rehabilitáció határterületei
2010. 10. 16.

- **Az elhízás mozgásszervi szövődményei**

- Mechanikai hatások
- Adiposo organ-endocrin szerv
(zsírszövetben keletkező anyagok károsító hatása)
- Az elhízás következtében kialakuló társbetegségek tünetei
  - diab. mell.
  - köszvény
  - dyslipaemia

Az elhízás következtében kialakuló társbetegségek

- Hypertonia 20–60%
- Diabetes mellitus 40–50%
- Dyslipidaemia 30%
- Perifériás arteriosclerosis 17–20%
- Myocardialis infarctus 10%
- Cerebralis arteriosclerosis 10–17%
- Alvási apnoe 20–35%
- Tüdőbetegségek 10–15%
- Daganatos betegségek 25%
- **Arthrosis 35–40%**

II. típusú diabetes mellitus

- DISH
- Arthropathia diabetica
- Vállelváltozások (kb. 40%-ban társul)
- Alagút szindrómák (főleg a kéztô érintett)
- Dupuytren contractura
- CPPD (Calcium-pirofoszfát-dihidrát)
kristályok lerakódása

Dyslipidaemia

- Fasciákon xanthomák
- Tendinitis (Achilles!)
- DISH

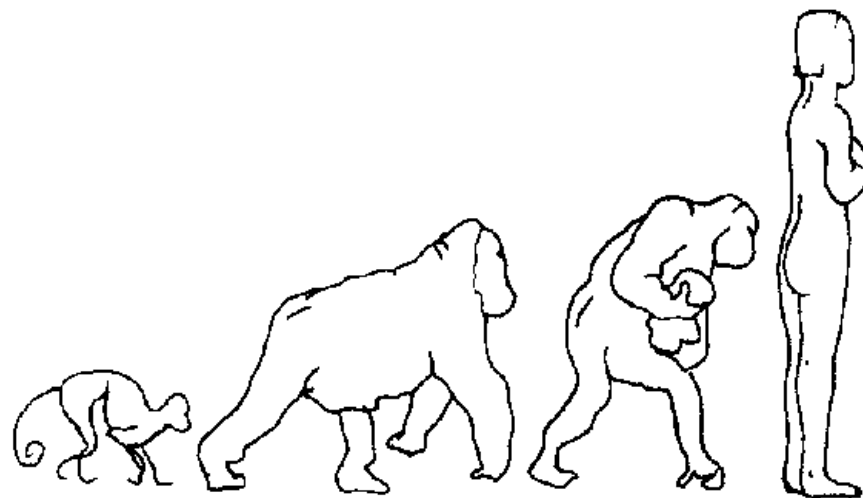

Köszvény

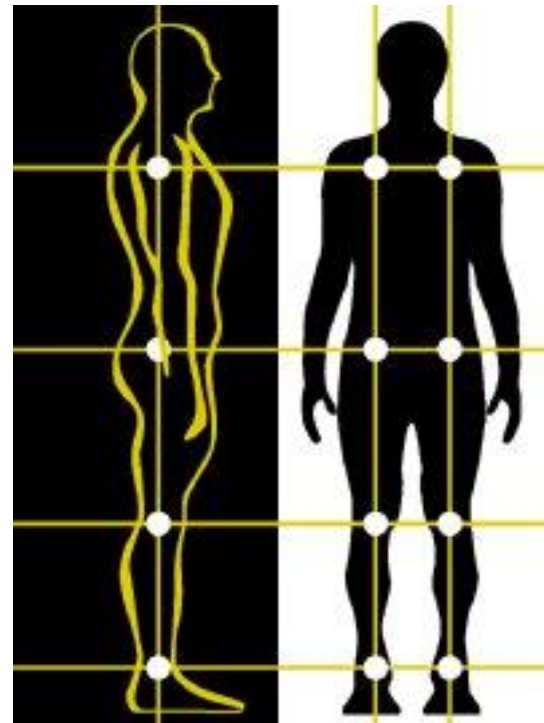
- akut rohamok
- krónikus forma
- DISH (60 év felett 58-60%)
- Hyperurikaemia - veseérintettség

- A **felegyenesedett járás** alapvető változásokat okozott az ember csontvázában is, különösen a láb, a térd és a medence változott meg nagymértékben.
- Megváltozott a test **súlypontja**, megerősödött a medencecsont, hogy tartani tudja a rá nehezedő súlyt. A lábizmok lehetővé tették a gyors futást, a talpon pedig kényelmesebben lehetett állni, vagy éppen gyalogolni.

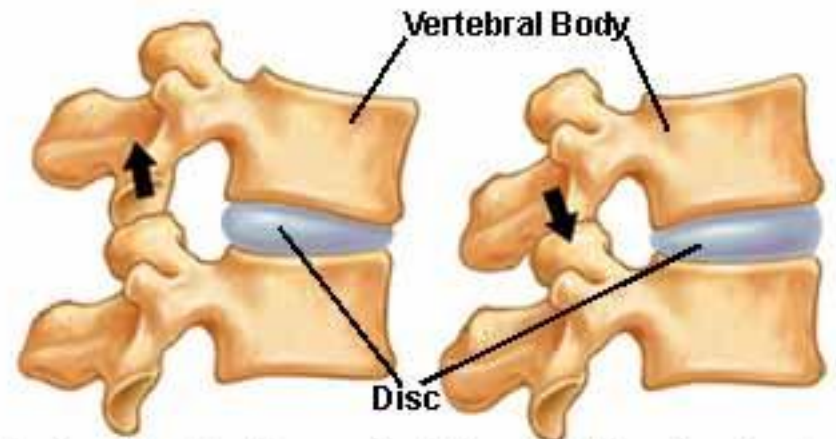
- LS gerinc
- Alsó végtagi teherviselő ízületek (csípő-, térd-, bokaizületek, lábboltozatok)
- Lágyrész reumatizmus

L gerinc

- Az elhízottak (főleg az abdominális típusú elhízásban szenvedők) lógó hasa az izmok túlterhelése, szalagok, inak enthesitise, valamint az intervertebralis és sacroiliacalis ízületek rongálódása révén fokozott lumbalis lordosis kialakulásához vezet.

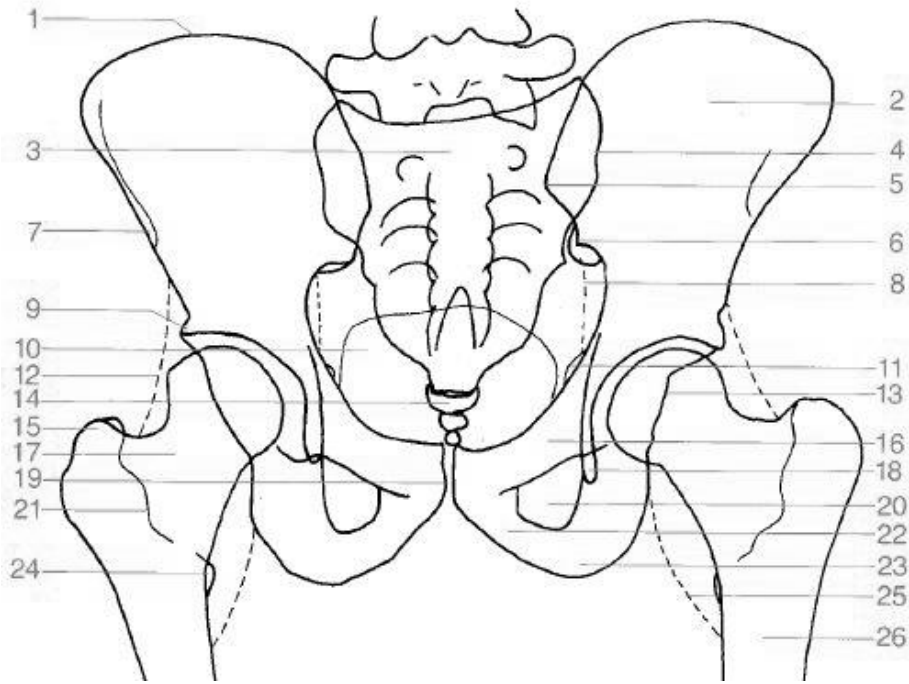
Facet Joints in Motion

Flexion (Bending Forward)   Extension (Bending Backward)

Csípő

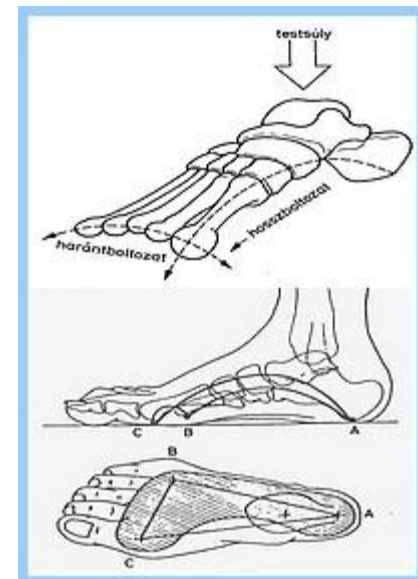
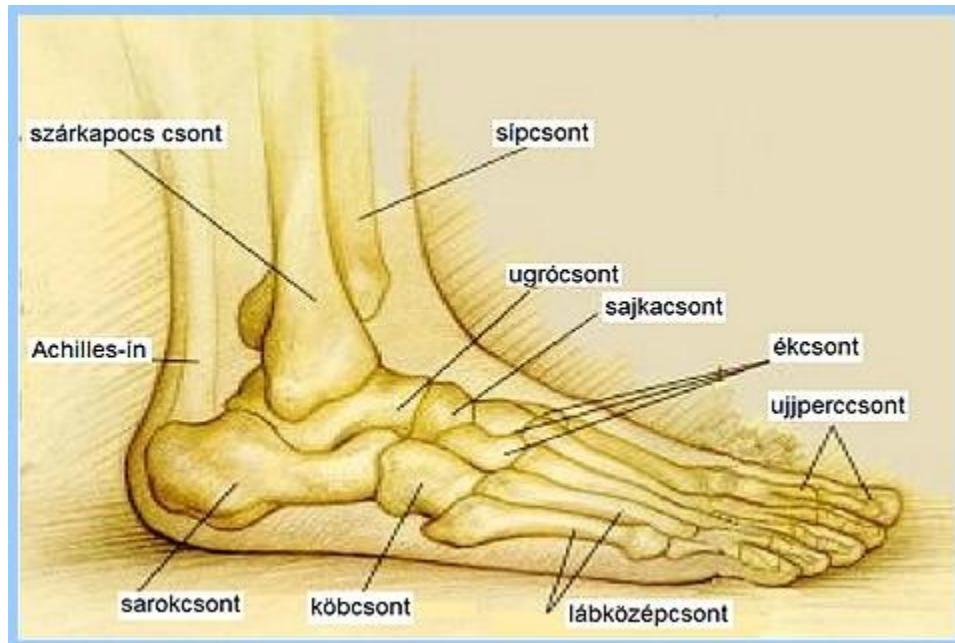
Térd

- A medialis compartmenten keresztül a testtömeg 2-3 szorosa hat
- A térd flexiójakor a patellofemorális ízület terhelése a testtömeg 7-8 szorosa
- a térdízületi arthrosisok 48%-a patellofemorális, a fennmaradó 52%-nak 3/4-e pedig a medialis ízületi részt érinti.

(McAlindon TE, Watt I, McCrea FM, Goddard P, Dieppe PA: *Magnetic resonance imaging in osteoarthritis of the knee: correlation with radiographic and scintigraphic findings*. Ann. Rheum. Dis. 1991;50:14-19)

Láb

Számítások szerint 48-70 éves nők között normál súlyhoz viszonyított minden 1 kg-os testtömeg- gyarapodás 9-13%-os kockázati tényező növekedést jelent kéz- és térdizületi arthrosis vonatkozásában.

(J. Rheumatology 23(7):1221-6 1996 Jul. *The association of obesity with osteoarthritis of the hand and knee in women: a twin study.*)

Az arthrosis pathomechanizmusa

- Az ízület túlterhelése ill. gyulladása játszik szerepet.
- A porc mechanoreceptorai norm. terhelésre IL 4 (porcvédő) termelést indukálnak, MMP termelést csökkentik
- Túlterhelés esetén proinflamm. citokinek (IL 1, TNF alfa) termelődnek túlsúlyban, ez a MMP, aggrecanáz termelés fokozódásához vezet
- Az ízület alul-, ill. túlterhelése során (a chondrocyták száma csökken, ill. pusztul)
- A porc, subchondralis csont táplálkozási/keringési zavara

Az arthrosis terápiája

- A beteg felvilágosítása (életmód, **mozgás**, súlycsökkentés)
- A fájdalom csillapítása, sze. gyulladáscsökkentés
- Balneo-, fizioterápia (placebohatás 60%, kétszerese a gyógyszeres kezelés placebohatásának)
- Porcprotektív szerek, ia. hialuron készítmények
- Műtéti beavatkozások

- Segédeszközök (tehermentesítés)

Ízületstatika, gyógytorna

- Valódi megoldások - nem tüneti kezelések
- A szokásos gyógymódok - masszázss, nyújtás, különböző fürdők, bizonyos krémekkel bedörzsölés stb. - a tünetek átmeneti csökkenését eredményezik
- A valódi, hosszútávú megoldás az izom- és csontrendszer helyes strukturális elrendezésének és szimmetriájának (vagyis a helyes testtartásnak) helyreállítása a testtartásért felelős izmok normál alaptónusának visszaállítása révén.

- A legtöbb testszövet gyógyulásának sebessége a vérellátástól függ.
- Az ízületet alkotó ötféle szövet - az izomszövet, a csontszövet, az ínszövet, a szalagok szövetei és a porcszövet - közül az izom- és a csontszövetek a leggazdagabban erezettek, tehát ezek regenerálódnak leggyorsabban. A spektrum másik végén található a porcszövet, amelynek nincs közvetlen vérellátása, így gyógyulása jóval hosszabb időt vesz igénybe.
- a porcszövet mégis rendelkezik önregeneráló képességgel, de ennek alapját egy teljesen más jellegű mechanizmus képezi.

“Ízületi pumpa”

- A porcszövet rossz vérellátású. A porcsejtek tehát nem közvetlen vérellátás, hanem az ízületi folyadék segítségével tisztítják és regenerálják a porcszövetet.
- Fontos különbséget tenni a vér és az ízületi folyadék között abból a szempontból, hogy a vért egy “pumpa”, a percenként átlagosan 72-szer összehúzódó és elernyedő szív folyamatosan mozgásban tartja, mintegy 5700 l vért továbbítva naponta.
- Az ízületi folyadék esetében nincs ilyen pumpa, tehát azt maguknak az ízületi mozgásoknak kell frissíteniük. Ezt a mechanizmust gyakran “ízületi pumpa”-ként emlegetik.

- Már nem tarthat sokáig, amíg a lábainkat a lépcsőzéstől és a guggolástól is megkímélhetjük, ugyanis a Honda bemutatta legújabb testsúlytartó rendszerét, amellyel tehermentesíthetjük térdünket és csípőnket is. (1999)

**Köszönöm a
figyelmet!**

